

BIYYAA ARI'AMUU FI EYYAMA JIREENYAA

ODEEFFANNOO,
OF-EEGGANNOO &
FUULDUREE

QABIYYEE

1. Seensa.....	3
2. Namoonni armaan gadii balaa keessa hin jiran.....	4
3. Namoonni armaan gadii balaa keessa seenuu malu	7
4. Namootni Passpoortii fi Waraqaa ragaa dhalootaa hin qabne ni ari'amu?	9
5. Biyyaa ari'amuun akka dhiyaate agarsiistuu	10
6. Ari'amu maaltu dhorka?	11
7. Carraawwan fi karaaleen kan biroon jiran maali?.....	17
8. Mirga turtii namoota maraaf – Namni seeraan-alaa hin jiru!	20

1. Seensa

Dimshaashaan biyyaa ari'uun fi beellamootni akkasii yeroo baayyee shakkii fi sodaa akka dhuunfaatti biyyaa ari'amu keessa nama galchu. Kanaaf asitti kan ibsuu barbaannu, eenyu biyyaa ari'amuuf balaa keessa akka galuu maluu akkasumas eenyu akka baraaramuu danda'uu dha.

Nuti hubachiisota of-eeggachistuu kanaan waa'ee mirgoota Baqattootaa barsiisuu fi haa xiqqaatu sodaa waa'ee biyyaa ari'amu jiru namarraa kaasuu yaaluu feena. Ibsuun kan barbaachisu, namni tokko balaa biyyaa ari'amu jela jira moo hin jiru kan jedhu dha. Yoo jira ta'e, karaaleen itti biyyaa ari'amu jalaa oolanni jiru. Kanaaf ammoo gorsi karaa abukaatotaa ykn wiirtuuwwan gorsaa dirqama ta'a. Dabalataan gargaarsi tola-ooltotaa, hiriyoottaa, manneen barumsaa ykn bakka hojii illee nama nama fayyada. Hanguma hariiroon kee guddatuun, akkasuma gaarii siif ta'a.

Maaloo hubadhaa: Barreeffamni kun guutuu dha jechuu hin dandeenyu: gorsa dhimma eyyama jireenyaa karaa abukaatoowwan ykn wiirtuuwwan odeeffannoo kennamanis bakka hin bu'u.

2. Namoonni armaan gadii balaa keessa hin jiran

Kooluu kan argatan fi baqattoonni eyyama jireenyaa qaban

(waraqaa ragaa yeroo muraasaa ykn ragaa eyyama jireenyaa akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 25 Buusa. 1 fi Buusa. 2 Hima. 1tti) biyyaa ni ari'amna jedhanii sodaachuu hin qaban. Waraqaan eyyama jireenyaa akka seeraatti waggaa 3f kennama. Waggaa 5 booda ulaagaan murtaa'e erga guutamee eyyamni jireenyaa hin daangeffamne kennamuu danda'a.

Ilaalcha namoomaan eyyama kan argatan fi namoonni waraqaa biyyaa ari'amu dhorku qaban

(waraqaa ragaa yeroo muraasaa ykn ragaa eyyama jireenyaa akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 25 Buusa. 2, Hima. 1 akkasumas keewwata 25 Buusa. 3) illee biyyaa ni ari'amna jedhanii sodaachuu hin qaban. Eyyamni jireenyaa kun waggaa tokkoof kennama, ni dheereffamas. Waggaa 5 booda ulaagaan murtaa'e erga guutamee eyyamni jireenyaa hin daangeffamne kennamuu danda'a.

Namootni koolu-galtummaa gaafatanii dhimmisaanii ilaalamaa jiru

(waraqaa „Aufenthaltsgestattung“ kan baatan) hanga dhimmi gaaffii koolu-galtummaa isaanii adeemaa jirutti biyyaa ari'amu hin danda'an. Biyyaa ari'amuuf kan doorsifaman, erga waraqaan waajjira federaalaa irraa akka hin fudhatamne ibsu qaqqabee fi yeroon ol-iiyannoo irra darbee qofa dha. Waraqaa gaaffiin koolu-galtummaa didamuu ibsu irratti garuu ol-iiyannoo dhiyeessuun ni dandahama. Asirratti garuu yeroon ol-iiyannoo akka hin dabarre eeggadhaa.

Miseensi maatii adeemsa koolu-galtummaa gaafachuu keessa kan jiran

Miseensa maatii dhiyoof balaan atattamaan humnaan biyyatti deebifamuu hin jiraatu, yoo miseensi maatii adeemsa koolugaltummaa gaafachuu keessa kan jiran fi waraqaa „Aufenthaltsgestattung“ kan qaban ta'e. Miseensa maatii tokkoof adeemsi biyyaa ari'amu dhorku hamma jirutti, ijoolleen, maatiin ijoollee fi hiriyaan jaalalaa akka seeraatti biyyaa ari'amu hin danda'an. Yoo shakkitan maaloo abokaatoo ykn qaama gorsituu quunnamaa.

Namootni gaaffiin koolu-galtummaa isaanii didamee, ol-iiyatan

(fi itti fufuun waraqaa „Aufenthaltsgestattung“ qaban) hanga adeemsi mana murtii deemaa jirutti biyyaa ari'amu hin dandahan. Manni murtii erga murtoo negativii

kennee fi murtoon sun seeraan cimee booda dha kan namni biyyaa ari'amuuf doorsifamu. Adeemsi ol-iiyannoo yeroo baayyee hanga waggaa tokkoo fudhata.

Of eeggannoo: Gaaffii koolu-galtummaa dabalataa didame ykn waraqaa negativii kan BAMF „offensichtlich unbegründet“ ykn „unzulässig“ (yeroo baayyee akka seera Dublin III-VO tti) jechuun murteesse hordofee ol-iiyannoon dhiyaatu biyyatti ari'amuu irraa hatattamaan nama hin eegu! Namoonni akkasii yoo ol-iiyannoo atattamaan murtaa'een ala biyyaa ari'amuu danda'u. Maaloo dirqama abokaatoo ykn qaama gorsituu quunnamaa.

Ijoolleen umurii gad-aanaa kan maatiin bira hin jirre hin ari'aman.

Garuu ammoo waraqaan biyyaa ari'amuu dhorku, kan isaaniif kennamee ture, oggaa isaan umurii guutuu ta'an (Waggaa 18 guutan) harkaa fuudhamuuf doorsifamuu malu. Oggaa umurii guutuu ta'an biyyaa ari'amuuf balaa keessa galuu danda'u jechuu dha. Maaloo yeroodhaan abukaatoo ykn qaama gorsituu quunnamaa.

Namoota daa'ima garaatti baatan fi kan yeroo eegumsa harmootii (Mutterschutz) keessa jiran

(Dahumsa dura torban 6 fi dahumsa booda torban 8) yoo Waajjirri lammiilee alaa (Ausländerbehörde) waa'ee kanaa ragaa kan of-harkaa qabu tahe. Ragaan kun yeroo baayyee waraqaa harmootii (Mutterpass) ykn waraqaa ragaa hakiima dubartootaa ta'a. Namootni daa'ima garaatti baatan fi rakkoo ulfaan walqabatu qabaatan yeroon eegumsa harmootii (Mutterschutz) osoo hin seenin waraqaa ragaa humnaan biyyaa baafamuu dhorku argachuu danda'u, yoo waa'ee kanaa ragaa qabaatan fi akka biyyaa hin baafamne gaaffii dhiyeeffatan.

Namoota leenjii ogummaa keessa jiran kan „Ausbildungsduldung“ qaban

(akka Seera Eyyama Jireenyaa Keewwata 60c tti): Namoota gaaffiin koolu-galtummaan isaanii didamee, garuu leenjii ogummaa keessa jiran fi waraqaa „Ausbildungsduldung“ argatan, biyyatti humnaan deebisuun hin eyyamamu. **Of-eeggannoo:** Namoonni leenjii ogummaa keessa jiran garuu kan „Ausbildungsduldung“ hin qabne, biyyaa ari’amuuf eegumsa hin qaban.

Gorsa: Waraqaa Duldung isa kam akka qabdan yoo hin beektan ta’e, waajjira lammiilee alaa isiniif itti gaafatamu barreeffamaan gaafadhaa ykn abukaatoo keessan ykn qaama gorsituu dubbisaa.

Namootni „Beschäftigungsduldung“ qaban

(akka Seera Eyyama Jireenyaa Keewwata 60d tti), hanga waraqaa „Duldung“ kana qabanitti biyyaa ari’amuu hin danda’an. Waraqaan duldung kan dalagaaf jedhamee kennamu (Beschäftigungsduldung) akka seeraatti ji’a 30f kennama. Sana booda waraqaan ragaa Duldung kan hojii kun ni dheereffama ykn immoo eyyama jireenyaatu gaafatamuu danda’a.

Namootni sababa seeraan Duldung qaban

akkasuma biyyaa ari’aamuu hin danda’an. Sababoota seeraa kan jedhaman: Dadhabbii deemsaa, sababoota maatii, waggaa barumsaa adeema jiru fa’a. Sababootni kunneen Waajjira Lammiilee Alaa (Ausländerbehörde) biratti Ragaa mana yaalaan, Waraqaa ragaa Gaa’elaa fi waraqaalee ragaa kan biroo waliin deggeramanii dhiyaachuu qabu. Eegumsi kun kan hojii irra oolu, erga ragaaleen kunneen waajjira lammiilee alaan qoratamanii fudhataman qofa dha.

Namootni eyyama jireenyaa (Aufenthaltserlaubnis) qaban

(fakkeenyaaf akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwatoota 18a, 18b, 19c, 19d, 25a, 25b, 25 Buusa. 5 ykn 23a tti) biyyaa ari’amuu hin danda’an. Eyyamni jireenyaa kun akka seeraatti waggaa tokkoof kennamee iyyataan ammoo dheerata. Waggaa 5 booda eyyamni jireenyaa yeroon hin daangeffamne kennamuu danda’a.

3. Namoonni armaan gadii balaa keessa seenuu malu

Namoonni armaan gadii balaa keessa seenuu malu. Waajjirri lammilee alaa eenyuun akka biyyaa ari’u yeroo hundaa murtoo dhuunfaati. Kana jechuunis, namooti kun atattamaan biyyaa ari’amuuf doorsifamu jechuu miti, garuu akka waliigalaatti yeroo kamuu qabamanii biyyaa ari’amuu danda’u, yoo tarkaanfii tokkollee hin fudhatan ta’e.

Namoota biyya akka lakkisaniif dirqiin irra jiru

Namootni biyyaa ari’amuuf doorsisa jala jiran namoota gaaffiin koolu-galtummaa isaanii seeraan cimee kuffifamee dha. Kunis kan ilaallatu namoota Duldung akka seera Eyyama jireenyaa keewwattoota 60a ykn 60b qaban, namoota waraqaa daangaa ittiin ce’an (Grenzübertrittsbescheinigung-GÜB) baatan ykn waraqaa eyyama jireenyaa tokkollee of harkaa hin qabne dha. Ofeeggannaan keessattuu kan barbaachisu, yoo waajjirri lammilee alaa waraqaalee namaaf kennuu dhaabu, ykn chaappaa „ungültig“ jedhu itti namaaf maxxansu, eyyama hojii namarraa fuudhu, beellama Embaasii yoo namaaf qabu fi akka isa dubbisaniif beellama namaaf kennu. Maaloo Qaama Gorsituu ykn Abukaatoo dubbisaa.

Namoota biyyaa akka bahaniif dirqiin irra jiru garuu yeroo dheeraaf Duldung baatan

Haalota baayyee keessatti namoonni biyyaa ari’amuuf doorsifaman, namoota gaaffiin koolu-galtummaa isaanii waggoota baayyeen dura kuffifamee, ergasii garuu Duldung baatan dha. Isaan kun yeroo dheeraaf biyya kana jiraatan, hojii fi mana jireenyaa illee qabaachuu malu. Namoonni kun yeroo baayyee abukaatoo, namoota isaan gargaaran fi qaamota gorsituu waliin hariiroo addaan kutaniiru ta’a. Isaan kun hatattamaan eyyama jireenyaa gaafachuu qabu, yoo ulaagaalee kan guutan ta’e. *(Kutaa 6 ffaa isa „6. Ari’amuu maaltu dhorka? Adeemsa gaaffii koolu-galtummaa negativii booda karaalee itti biyya turan“)*

Namoota gaaffiin koolu-galtummaa isaanii „ifatti hundee hin qabu“ jedhamuun jalaa kuffifame

Nama akkasitti gaaffiin isaa jalaa kuffifame yeroon ol-iyyannoo jalaa gabaabata akkasumas ol-iyyannoon biyyaa ari’amuu jalaa hin eegu. Kun kan ilaallatu namoota biyyoota nagaa irraa dhufan jedhaman fa’a. Dirqamatti abukaatoo ykn qaama gorsituu barbaadaa dubbisaa.

Of-eeggannoo mana hidhaa biyyaa ari'uu: Qaamolee mootummaatiif namoota qabanii hanga biyyaa ari'anitti mana hidhaa tursuuf karaan salphateeraaf. Erga hidhamanii booda maatii, hiriyyootaa fi abukaatoo dubbisuun daran ulfaataa ta'a. Nuti kan gorsinu, lakkoofsa bilbilaa barbaachisan (fknf kan abukaatoo fi nama amantan) waraqaa irratti katabdanii of biraa akka qabaattan, sababni isaas mana hidhaa keessatti bilbilli nama harkaa waan fuudhamuuf. Namoota isin gargaaraniif waraqaa bakka bu'iinsaa kennuun, yoo kan hidhamtan ta'e akka dhufanii isni dhubbisaniif ni gargaara.

4. Namootni Passpoortii fi Waraqaa ragaa dhalootaa hin qabne ni ari'amu?

Eeyyee, naannoolee tokko tokko keessatti paaspoortii fi waraqaa ragaa dhalootaa osoo hin qaabaatin illee biyyaa ari'amuun ni danda'ama. Nannoleen kun mootummaa Jarmanii fi Tokkummaa Awurooppaa waliin walii galtee qabu. Walii-galteen akkasii biyyaa ari'uun paaspoortii fi waraqaa ragaa dhalootaa malee akka salphatu taasisa. Biyyootni tokko tokko Jarmanii keessatti waajjiraalee dhimma alaa waliin ta'uun eenyummaa namaa murteessuuf af-gaaffii geggeessu. Isa booda waraqaa geejjibaa kennuu fi dhiisuun, fedhii waliin hojjechuu biyya sanaa irratti hundaa'a.

Gorsa waa'ee eenyummaa qulleessuu: Eenyummaa qulleessuun adeemsa eeyyama jireenyaa kamiif iyyuu baayyee barbaachisaa dha. Osoo adeemsa gaaffii koolu-galtummaa keessa jirtanii Passport baafachuuf gara Embaasii deemuun dirqama miti, hin gorfamus. Garuu ammoo osoo adeemsa gaaffii kooluu galtummaa keessa jirtanii eenyummaa qulleessuuf yaaluun fakkeenyaaf waraqaa ragaa dhalootaa baafachuun barbaachisaa dha. Kan isin gargaaru, yoo waajjirri lammiilee alaa isin gaafateef ragaa dhiyeessuu akka dandeessanitti yaalii gootan mara galmeessaa deemu dha. Qaamolee mootummaa duratti jecha sobaa kan kenne qaamota gorsituu ykn abukaatoo dubbisuun gaarii dha. Namoonni baayyeen paaspoortii ykn waraqaa eenyummaa dhiyeessuuf sodaa qabu, kunis biyyaa ari'amuuf ofii haala akka hin mijeessineef jecha. Gama biraan ammoo yoo waliin hojjechuun hanqate, carraa waraqaan eeyyama jireenyaa namaaf kennamuuf jiru ni danqa. **Maaloo qaama gorsituu ykn abukaatoo dubbisaa.**

5. Biyyaa ari'amuun akka dhiyaate agarsiistuu

Waajjira lammilee alaaf adeemsa biyyaa ari'uu raawwachuun yeroo fi maallaqa hedduu gaafata. Kanaaf jalqaba yaaliin godhamu, namni fedhii mataasaan akka biyya lakkisuu dha. Yeroo murtaa'e booda namni sun fedhiin biyya hin lakkisu yoo ta'e, karaa garaa garaa dhiibbaan irratti godhama, namni akka Paaspoortii baafatee feedhiin adeemuuf. Waajjirri lammilee alaa ammoo lafa jalaan waraqaan paaspoortii bakka bu-u akka argamuuf hojjeta.

Baayern keessatti Waajjirri Naannoo kan dhimma Kooluu fi Biyyatti deebisuu (Landesamt) fi Waajjirri lammilee alaa giddu-galeessaa kan aanolee (Zentrale Ausländerbehörde) namni biyya lakkisuu qabu akka biyyaa ari'amuuf akka addaatti yaalii godhu. Gaaffiin koolu-galtummaa yoo kuffifame, waajjirri lammilee alaa inni gara gadii galmee gara waajjira lammilee alaa isa giddu-galeessaatti dabarsa. Warri kun biyyaa ari'uuf qophee jiraatu irratti gahumsa olaanaa qabaatu. Garuu ammoo waajjirri lammilee alaa inni gadi-aanaanis nama tokko biyyaa ari'uu ni mala.

Mallatoolee akeekkachiisaa armaan gadii akka waan guddaatti fudhachuun yeroodhaan qaamota gorsituu ykn biiroo abukaatoo deemaa gorsa fudhadhaa:

- Gargaarsi qarshii yoo hir'ifame
- Passport hin qabdan jechuun adeemsi adabbii seeraa yoo eegalame
- Mirgi bilisaan socho'uu yoo daangeffame – Bakka waajjirri lammilee alaa keessan jiru qofa jiraachuuf yoo dirqisiifamtan.
- Enyummaa qulleessuuf embaasii ykn bakka bu'aa biyya keessanii duratti af-gaaffiif yoo waamamtan
- Yeroon Duldung keessanii yoo gabaabfame (guyyoota muraasa)
- Eyyamni hojii yoo isinirraa fuudhame
- Duldung yoo isinirraa fuudhame, yoo hin haareffamnee fi „ungültig“ jechuun chaappeffame.
- Waraqaan daangaa ittiin ce'an (Grenzübertrittsbescheinigung) yoo kenname
- Waraqaan kamiyyuu yoo namaaf hin kennamu ta'e
- Waajjirri lammilee alaa kallattiidhumaan dhiyootti ari'amuuf deemtu yoo isiniin jedhe.

6. Ari' amuu maaltu dhorka?

Adeemsa gaaffii koolu-galtummaa negatiivii booda karaalee itti biyya turan

Adeemsi gaaffii koolu-galtummaa negatiividhaan yoo murtaa'e illee, namna yeroo dheeraaf Duldung baatee jiraachaa turef carraan eyyama jireenyaa argachuu ni jira. Kunimmoo yeroo mara **of-danda'uun** waajjira lammiilee alaa (Ausländerbehörde) irraa gaafatamuu qaba. Maaloo qaama gorsituu ykn abukaatoo quunnamaa.

Dambii mirga biyya turuu kan dargaggootaa fi saafeloota umurii guutuu akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 25a tti: Baqattootni hundi, kan waggaa 3f osoo addaan hin kutin Jarmanii keessa waraqaalee „Aufenthaltsgestattung“, „Duldung“ ykn waraqaa jireenyaa „Aufenthaltstitel“ qabatani jiraatan, umurii 14 fi 27 gidduutti Eyyama Jireenyaa Dargaggootaa fi Saafeloota Umurii Guutuu kan akka gaariitti madaqaniif kennamu gaafachuu danda'u. Namoonni kun waggaa 3f mana barnootaa seenuu ykn barnoota ykn leenjii ogummaa xumuranii waraqaa ragaa qabaachuu qabu. Eenyummaan qulqullaa'uu fi yeroo iyyata dhiyeeffattan sanatti Paaspoortii dursitanii qabaachuun gaarii dha. Yakka cimaa kan hin hojjennes ta'uu qabdu. Dabalataan yoo xinnaate ji'oota 12 darbaniif Duldung qabaachuu qabdu (Eeggadhaa: yeroon isin Duldung isa akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 60b tti namoota eenyummaan isaanii hin qulqulloofneef jedhu itti qabdan hin lakkaa'amu). Ijoolleen umurii 18 hin guutne illee maatii isaaniif akkasumas obbolawwan isaanii umurii 18 hin guutiniif waraqaa eyyama jireenyaa kennisiisuu danda'u.

Dambii mirga biyya turuu kan namoota guddaa akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 25b tti

Baqattootni hundi, waggaa 6f (kan qofaa jiraataniif) ykn 4f (ijoollee umurii 18 gadii kan mana keessaa qabaniif) osoo addaan hin kutin kan Jarmanii keessa waraqaalee „Aufenthaltsgestattung“, „Duldung“ ykn waraqaa jireenyaa „Aufenthaltstitel“ qabatani jiraatan fi akka gaariitti madaqanii jiran, eyyama jireenyaa gaafachuu danda'u. Namoonni kun Paaspoortii, ragaa jireenyaaf irra caalatti akka of-danda'uu, fi ragaa dandeettii afaan Jarmanii (A2) dhiyeessuu qabu. Haalota murtaa'an keessatti jireenyaan of danda'uu irratti ilaalchi godhamuu nin danda'a, fakkeenyaaf namoota qofaa guddisan ykn hojii hojjechuu hin dandeenyeef. Waa'ee kanaaf qaama gorsituu ykn abukaatoo qunnamaa. Murtoowwan adabbii yakkaa kan hanga guyyoota 50 akka seera adabbii waliigalaatti ykn guyyoota 90 akka seera adabbii lammiilee alaatti (fknf Adabbii

sababa Paaspoortii hin qabaatiniif) kan isinitti hin murtoofne ta'uu qaba.

Seera eyyama jireenyaa kan carraa akka keewwata 104c tti

Baqattootni hundi, kan gaafa October 31, 2022 waggaa shaniif osoo addaan hin kutin Jarmanii keessa waraqaalee „Aufenthaltsgestattung“, „Duldung“ ykn waraqaa jireenyaa „Aufenthaltstitel“ qabatanii jiraatan, waraqaa eyyama jireenyaa kan Ji'oota 18f hojjetu gaafachuu ni danda'u, yoo yeroo iyyata galchanitti Duldung of harkaa qabaatan. Kun namoota Duldung isa akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 60b tti namoota eenyummaan isaanii hin qulqulloofneef jedhu qabaniifis ni danda'ama. Bakka kanattis yakkawwan adabbii guyyoota 50 ykn 90 sababa ittiin keessaa baafamanii dha. Ji'ootni 18 kan kennamaniif, akka namni Passport mijeeffatuuf akkasumas jireenyaan of danda'uuf hojii akka argatuuf dha. Waraqaan eyyama jireenyaa kun dheereffamuu **hin danda'u**. Garuu erga ji'oota 18 sana booda waraqaan eyyama jireenyaa kun gara keewwatoota 25a fi 25b seera eyyama jireenyaatti jijjiiramu ni danda'a, yoo ulaagaaleen guutaman (Afaan Jarmanii A2, Paaspoortii, Hojii).

Gorsa: Eyyama jireenyaa tokko tokkoof ulaagaan jiru, namni tokko osoo addaan hin kutin „Aufenthaltsgestattung“, „Aufenthaltstitel“ ykn Duldung qabaachuu isaati. Yeroo baayyee garuu waraqaan Duldung kan hin kennamneef jira. Waajjiroonni lammiilee alaa Waraqaa ittiin daangaa ce'an, waraqaalee eenyummaa kan biroos kennuu malu, ykn ammoo waraqaa kamiyyuu hin kennan ta'a. Yeroo baayyee ammoo waajjiroonni lammiilee alaa waraqaa eyyama jireenyaa hin kenninu jedhu. Kanaafuu, Duldung akka kennamuuf gaafachuu fi mana murtii duratti himachuun fayyaduu mala. Kun kan ta'u garuu yoo sababni ittiin biyya kana yeroof turan qabatamaatti jiraate dha. Maaloo qaama gorsituu ykn abukaatoo dubbisaa.

Iyyata koolu-galtummaa dabalataa:

Koolu-galtummaa dabalataan ykn irra-deebi'anii gaafachuuf sababni jiraachuu isaa warri abukaatoo qorachuu danda'u. Sababootni iyyata dabalataaf ta'an dhimmoota yeroo af-gaafii koolu-galtummaa isa jalqabaa hin kaafamin hafan ykn ergasii jijjiiraman dha. Kana jechuuf fakkeenyaaf dhukkuba, jijjiirraa amantaa, hariiroo saalquunnamtii saala walfakkaatuun as bahuu, dhaqna-qabaa dubartii kanaan dura geggeeffameen booda sirreeffamaaf wal'aansa baqaqsanii hodhuu taasifame ykn ragaalee haaraa. Biyya keessaa dhufan keessatti jijjiiramootni hamoon kan

qabatamaatti gabaasaan deggeraman illee iyyata dabalataaf sababa ta'uu danda'u.

Gorsa: Waajjira lammiilee alaa (Ausländerbehörde) waa'ee dhukkubaa, leenjii ogummaa dhufaa jiru, fuudhaa fi heeruma milkaa'e, ulfaa'uu, daa'imni dhalachuu, akkasumas biyyatti madaquu keessan kan agarsiisu kan akka hojii tola-ooltummaa ykn mana barumsaa afaanii deemuu beeksisuun barbaachisaa dha. Sababni isaa yeroo baayyee qaamoleen mootummaa dhimmoota barbaachisoo biyyaa ar'amuu irraa nama baraaru danda'an kana hin beekan.

Waraqaa „Duldung“ kan leenjii ogummaa (Ausbildungsduldung):

Baqattootni hundi kan gaaffiin koolu-galtummaa isaanii jalaa kuffifamee garuu ammoo osoo adeemsa sana keessa jiranii leenjii ogummaa egalanii jiran, waraqaa Duldung kan leenjii ogummaaf akka Seera Eyyama Jireenyaa Keewwata 60c tti namaaf kennamu gaafachuuf mirga qabu. Duldung kun hanga leenjiin ogummaa xumuramutti hojjeta, sodaa biyyaa ari'amuu irraas yeroo kanaaf isin eega. Erga adeemsi gaaffii koolugaltummaa negativ dhaan xumuramee illee leenjii ogummaa eegaluun fi Ausbildungsduldung gaafachuun ni danda'ama. Kun garuu kan ulfaatu, waajjiraaleen lammiilee alaa yeroo baayyee waan didanii fi waraqaan kun kan namaa kennamu erga namni ji'a sadiif Duldung qabaatee booda waan ta'eef. Yeroo kanatti biyyaa ar'uuf qopheessuuf tarkaanfileen fudhatamuu malu. Erga leenjiin ogummaa milkiin xumuramee booda eyyama jireenyaa akka seera Eyyama Jireenyaa keewwata 19d tti gaafachuun ni danda'ama. Baatii Bitootessaa 2024 A.L.A. irraa kaasee ammoo ulaagaan yoo guutaman, eyyama jireenyaa leenjii ogummaaf akka seera Eyyama Jireenyaa keewwata 16g tti gaafachuun ni danda'ama. Namni waraqaa Ausbildungsduldung of harkaa qabu, waa'ee eyyama jireenyaa kanaa qaama gorsituu irraa hubachuun gaarii ta'a.

Eyyama jireenyaa leenjii ogummaaf akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 16g tti:

Bitootessa 1, 2024 A. L. A irraa eegalee namoonni biyya lakkisuuf dirqamni irra jiru kan leenjii ogummaa irra jiran eyyama jireenyaa leenjii ogummaaf (Ausbildungserlaubnis) akka seera Eyyama Jireenyaa keewwata 16g tti gaafachuu danda'u. Ulaagaan jiru akkuma kan Ausbildungsduldung sana leenjii ogummaa akkasumas jireenyaan of danda'uu fi passport qabaachuu dha. Ifatti ibsuuf: namni jireenyaan of danda'ee passport ammoo qabu eyyama jireenyaa (keewwata 16g) argachuu danda'a, kan kana hin qabne garuu Ausbildungsduldung keessatti hafa.

Duldung sababa hojiif (Beschäftigungsduldung):

Duldung sababa hojii akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 60d, namoota

dirqamni biyya lakkisuu irra jiru kan yeroo dheeraaf dalagaa qabaniif tasgabbii kenna. Duldung kana argachuuf ulaagaan jiru namni tokko hanga 31.12.2022 A.L.A. biyya Jarman yoo seenee dha. Akkasumas hojii qaraxa mootummaaf itti kaffalan ji'oota 12 darbaniif kan hojjetee jireenyaan of danda'e, ji'oota 12 darbaniif Duldung kan qabaatee fi afaan jarmanii ga'aatti kan dubbatu ta'uu qaba. Hojiin torbanitti yoo xinnaate sa'a 20 ta'uu qaba. Dabalataan eenyummaan nama sanaa qulqullaa'uu qaba. Yakkootni gurguddoon jiraachuu hin qaban. Waraqaan Duldung kan hojii kun akka seeraatti ji'oota 30f namaaf kennama.

Sababoota Maatii - Gaa'ela fi Ijoollee

Gaa'elli nama lammii Jarman ykn nama waraqaa eyyama jireenyaa qabu tokko waliin taasifamu gara ofii Eyyama Jireenyaa argachuutti nama geessuu danda'a. Mucaan tokko Jarman keessatti dhalachuun garuu kallattiin gara eyyama jireenyaatti hin geessu. Abbaa fi Haadha keessaa namni tokko yoo eyyama jireenyaa qabaate ykn lammummaa Jarman qabaate, karaa kana Eyyamni jireenyaa argamuu danda'a. Garuu darbee darbee waajjirri lammiilee alaa biyyaa akka baatan dirqisiisuu mala. Yoo akkas ta'e adeemsi Visa kan Gaa'elaa ykn maatiitti dabalammu eegalamuu qaba. Kun haalli itti hin uumamne ni jira, innis yoo biyya lakkisuun yeroo ammaa ykn yeroo dheeraaf kan ulfaatu ta'ee dha.

Eyyama Jireenyaa xumura leenjii ogummaa booda:

Seerri Eyyama Jireenyaa keewwati 19d akka jedhutti, namoonni Duldung qaban yoo barnoota leenjii ogummaa milkiin xumuran eyyama jireenyaa gaafachuu danda'u. Kana kan argachuu dandeessan, yoo yeroo sanatti Duldung of harkaa qabaattan fi hojii qabaattan ykn eegaluuf abdiin jiraatee dha; kunis hojii ogummaa itti leenjitan sanaan walgitu ta'uu qaba.

Dhukkuba/ Deemsa dadhabuu:

Dhibee hamaa fi ulfaataan akka namni Duldung sababa dadhabii deemsaa yeroo gabaabaaf ykn dhorkaa biyyaa ari'amuutti argatu gochuu danda'a. Yeroo baayyee garuu waajjirri lammiilee alaa ykn BAMF waraqaa ragaa ogeessa fayyaa hin fudhatan. Waraqaan ogeessa fayyaa ulaagaa Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 60a Buusa 2c guutuu qaba. Ulaagaan kun garuu baayyee ol ka'aa dha. Darbee darbee karaa hakiima mootummaa akka ilaalaman ajajamuu mala. Hakiimni mootummaa bu'aan qorannoo sun sirrii ta'uu isaa ilaala. Maaloo qaama gorsituu ykn abukaatoo dubbisaa.

Komishinii Haala Rakkinnaa

Baqattootni Jarman keessa waggaa afuriif jiraatan, hojjetan ykn leenjii ogummaa irra jiran fi kan gaariitti madaqan, gara Komishinii Haala Rakkinnaa (KHR) tti eeramuu danda'u.

Garuu of-eeggannaan barbaachisaa dha: dhimmi namaa KHR tti eeramu illee biyyaa ari'amu nama hin oolchu. Bakki kun akka dhuunfaatti dubbifamuu qaba. Sababootni KHR itti dhimma namaa hin ilaalle jiru. Kunis akka fakkeenyaatti yakka keessatti hirmaachuu fi biyyaa ari'uuf qophiin eegalamuu (fknf. xiyyaarri balalii qabamuu) dabalata. Waraqaa eeyyama jireenyaa sababa haala rakkinaaf kennamu argachuuf akka Seera Eyyama Jireenyaa keewwata 23 tti Passportin dhiyaachuu qaba. Kana malees petishiniin kanaan dura mana maree naannoo Bayern tti dhiyaatee fi kuffifame illee yoo jiraate, Komishinii Haala Rakkinaa akka dhimmicha hin ilaallee taasisa.

Petishinii Mana Maree Naannoo

Mana Maree Naannoo Bayerntti petishinii dhiyeessuuf carraan ni jira. Petishiniin murtoo qaama mootummaa Bayern kan akka dhorka hojii ykn biyyaa ari'amu dhufaa jiru ilaalchisee komii paarlaamaatti dhiyaatuu dha. Foormii ykn unki ittiin petishinii dhiyeessan marsariitii Mana Maree Naannoo Baayern irraa argamuu danda'a. Petishiniin tokko biyyaa ari'amu akka oolchu haala dhuunfaa irratti hundaa'a.

Waldaa Kristaanaatti baqachuu (Kirchenasyl):

Namootni gaaga'aman tokko tokko gara Waldaa Kiristaanaatti baqachuu ni danda'u. Garuu koolu-galtummaa waldaa kristaanaa kanaaf bakki jiru muraasa. Waldootni Kristaanaa yeroo baayyee kan gaafatan, eyyama jireenyaa argachuuf abdiin karaa seeraa yoo jiraate dha, fakkeenyaaf dhimma Dublin irratti yeroon yoo irra darbee biyyaa ari'amuun kan hafu ta'e. Isin garuu waldoota kristaanaa beektan deemtanii gaafachuu dandeessu. Marsariitii www.kirchenasyl.de irraa odeeffannoo barbaachisu hunda ni argattu.

Biyyaa bahanii deebi'anii seenuu:

Namoota tokko tokkoof kan filmaata ta'u, yeroo gabaabaaf biyya irraa dhufan ykn biyya ollaa keessa qubatanii achirraa Visa dhaan deebi'anii seenuu dha. Yoo biyyaa ari'amuun waan hin hafne ta'e, „fedhii ofiin“ biyya lakkisanii deebi'anii dhufuun filmaata dhumaa ta'uu mala. Sababni isaa: oggaa humnaan biyyaa ari'aman, kun xiinsammuu namaaf miidhaa qabaata. Dabalatees waajjirri lammiilee alaa yeroo baayyee erga nama ari'ee booda akka namni deebi'ee hin seenneef dhorkaa waggaa baayyee kenna. Deebi'anii biyya seenuun dura baasii biyyaa isin ari'uuf isinitti baafame illee akka kaffaltan godhama.

Visa dhaan deebi'anii seenuuf ulaagaan jiraachuu malu, carraa hojii ykn barnoota leenjii ogummaa argachuu, Gaa'ela, ykn dhalachuu daa'ima fa'a. Osoo fedhii ofiin biyya hin lakkisin dura waajjira lammiilee alaa naannoo keessan jiru irraa eyyama deebi'anii biyya seenuu fudhachuun barbaachisaa dha. Visa dhaan deebi'anii dhufuuf ragaaleen jireenyaan of danda'uu, mana jireenyaa, waliigaltee hojii fi dandeettii

afaanii agarsiisan dhiyaachuu qabu. Visan akka kennamu kan murteessu embaasii Jarman biyya keessan jiru waajjira lammiilee alaa naannoo keessan jiru waliin dubbatee ti. Maaloo qaama gorsituu ykn abukaatoo dubbisaa.

Dambiiwwan seeraa haaraa erga 2024 jiran

Seeronni haaraan kun kan ilaallatan keessattuu kaardii EU cuquliisa isa „Blaue-Karte-EU“ fi Eyyamoota jireenyaa akka seera eyyama jireenyaa keewwattoota 18a fi 18b tti, akkasumas kanneen karaa namoomaan (humanitarian) waraqaa argatanii amma jijjiiruu barbaadan dha. Kan inni ilaalu keessattuu Ogeeyyii fi namoota leenjii ogummaa qaban dha. Odeeffannoo dabalataa marsariitii GGUA e.V. irraa argattu. Seerota haaraa ba’an kana irraa yoo nan fayyadama jettanii yaaddan qaama gorsituu barbaadaa dubbisaa.

Gorsa: Yakka keessatti hirmaachuun carraa eyyama jireenyaa argachuu hedduu namatti cufa. Namni yakka waliigalaatiin adabbiin guyyaa 50 fi isaa olii itti murtaa’e ykn yakka eyyama jireenyaan walqabateen (fknf. Passport dhabuun, seeraan ala biyya seenuun) adabbiin guyyaa 90 olii itti murtaa’e, akka seeraatti carraa eyyama jireenyaa argachuu keessaa ala ta’a. Yeroo tokko tokko daangaan jiru gadaanaa ta’a. Kana jechuun, adabbiin qarshii xixiqqoon illee akka namni eyyama jireenyaa hin arganne ni taasisu. Namni ajajni adabbii isa qaqqabe hatattamaan abukaatoo bira haa deemu. Abukatoonni kun kan seera yakkaa fi dhimma eyyama jireenyaa irratti hojjetan osoo ta’anii filatamu.

7. Carraawwan fi karaaleen kan biroon jiran maali?

Afaan Jarmanii baradhaa

Dandeettiin afaan Jarmanii fi hojiin ogummaa carraa biyya keessa turuuf ni fayyadu: Yeroo adeemsa gaaffii koolu-galtummaa keessa jirtan gubuu irra afaan barachuu fi waraqaalee ragaa kan barnootaa, eenyummaa ittiin qulleessan fi kan ragaa dhukkubaa ibsan qopheeffachuun barbaachisaa dha. Adeemsi koolu-galtummaa yoo negatiivii dhaan xumurame, carraa afaan Jarmanii barachuu ykn eyyama hojii argachuu yeroo baayyee ni ulfaata.

Namoonni gaaffiin koolu-galtummaa isaanii ilaalamaa jiru ammuma eyyama „Integrationskurs“ barachuuf nama dandeessisu gaafachuun gaarii dha. Eyyama sanaan afaan barachuuf „Integrationskurs“ dhaaf galmaa’uu ni dandeessu, kaffaltii isaa ammoo BAMF tu danda’a. Gaaffiin koolu-galtummaa negatiivii dhaan xumuraaman garuu mirgi eyyama kana argachuu hin jiraatu.

Yoo gaaffiin koolu-galtummaa keessan erga kuffifamee Duldung qabdu ta’e, ofii keessanii kaffaltanii afaan Jarmanii barachuu dandeessu. Garuu ammoo qaama gorsituu naannoo keessan jiru kaffaltiin kun osoo Duldung qabdan akka isiniif kaffalamuu danda’u gaafadhaa. Yoo karaa warra tola barsiisaniis ta’e kan mootummaa barachuuf carraan hin jiru ta’e, afaan jarmanii ofii keessan of barsiisaa. Kanaaf ammoo tajaajilli karaa interneetii fi aappii garaa garaa ni jiru.

Hammuma daftanii afaan jarmanii barattaniin fayyadamtu. Yeroon irra darbu hin jiru. Har’uma jalqabaa!

Hojii

Hojiin qofti biyyaa ari’amuu nama hin baraaru. Garuu ammoo carraa biyya kana turuuf hojiin karaa baayyee nama gargaara (armaan ol ilaali). Akka seeraatti namni gaaffii koolu galtummaa dhiyeesse tokko ji’a 6 booda (erga gaafa 1.3.2024) Jarman keessatti hojjechuu ni danda’a, yoo dhimmi koolu-galtummaa isaa seeraan hin xumuraanne ta’e.

Namoonni Duldung qaban, kan eenyummaa isaani qulqullaa’e fi mooraa baqattootaa

ala jiraatan, akka seeraatti Jarmanii seenanii ji'a 3 booda yoo waajjiirri lammiilee alaa itti walii gale hojjechuu danda'u. Garuu yoo akka isin as hin jiraanneef tarkaanfiin jalqabameera ta'e, kun hin hojjetu.

Eyyama hojii barreeffamaan gaafattanii, isa booda diddaan barreeffamaan yoo isin qaqqabe, qaama gorsituu ykn abukaatoo dubbisaa. Hojiin ogummaa (waraqaa ragaa barnootaa ykn leenjii ogummaa warra qabaniif) qacarrii akka gargaartuu tti ykn waraqaa ragaa malee ta'u ni caala. Yoo dhaabbataa dhaan hojii gargaarsaa hojjettan, salphaatti hojii keessan dhabuu dandeessu ykn mindaan keessanis ni xiqqaata. Hojii ogummaa dhana hojjetamu qofatu gara fuulduraatti jireenyaan of danda'uuf wabii isinii ta'a.

Nannawa deggersaa

Nuti qaamota dhimmi ilaallatu, deggartootaa fi abukaatowwan waa'ee beellama dimshaashaan biyyatti deebisuu ilaalchisee odeeffannoo ni kenninaaf, akka isaan namoota gaaga'ama jala jiranitti dabarsaniif. Garuu yeroo baayyee beellama biyyaa ari'uu nuti erga jala gahee waan dhageenyuuf, abukaatoo dhaaf bilbiluuf yeroo gahaan hin jiraatu.

Kanaan dura wanti barame namoonni guyyaa poolisiin biyyatti deebisuuf isaan barbaadu hin argamani. Namoonni yoo baayyate halkan 3 fi guyyaa 3 mooraa dhaa ala bahanii buluu danda'u, osoo akka namoota dhokataniitti hin lakkaa'amin. Yoo galmee keessaa kan baafamtan ta'e, kana ofirraa qolachuu dandeessu. Qaama gorsituu ykn abukaatoo dubbisaa.

Nuti kan gorsinu, akka namni lakkoofsota bilbilaa barbaachisoo (fknf kan abukaatoo ykn nama amantan tokkoo yoo kan hidhamtan ta'e) of biraa akka qabaattan dha. Darbees namoota isin gargaaraniif bakka bu'iinsi barreeffamaa maqaa nama gaaga'ama jala jiru sanaatiin qabaachuun ni gargaara, fknf odeeffannoo tokko tokko qaamota mootummaa irraa argachuuf.

Akkaataa mana barumsaa fi bakka hojiitti itti jiraatan

Mana barumsaa leenjii ogummaa fi bakka hojii deemanii nama barbaaduu danda'u. Manneen barnootaa fi namoonni dhuunfaa kan akka abbootii hojii, qaamota mootummaa nama biyyaa ari'uuf socho'an gargaaruuf dirqama hin qaban. Bakka isin jirtan odeeffannoo qaamota mootummaaf kennuun irra hin jiru.

Odeeffannoo yeroo biyyaa ar'aman maal akka godhamu asirraas argachuu dandeessu:

<https://noborderassembly.blackblogs.org/booklets/>

Hubadhaa: Namni yaalii biyyaa ari'amu jalaa miliqu, ammayuu gaaga'ama jala jira. Asirratti tarkaanfiin ariitiin fudhatamuu qaban, eyyama jireenyaa akka argattanii fi mana hidhaa warra biyyaa ari'amaniif qophaa'e akka hin seenne dha.

Yeroodhaan irratti hojjedhaa

Abukaatonni dhimma seera koolu-galtummaa yeroo baayyee maamiltoota hedduu qabaatu. Yeroo baayyee abukaatonni maamiltoota isaanii hunda secca'anii karaa isaan biyya kana jiraatan adda baasuu hin danda'an. Kanaaf abukaatonni fi qaamni dhimmi kun ilaallatu gargaarsa barbaadu. Haalota baayyee keessatti biyyaa ari'amuun dhaabachuu danda'a, yoo namni tokko karaa abukaatoo dhimmisaa akka gaariitti hordofamee fi gorfame, iyyatootni barbaachisoon yeroodhaan akka galfamanitti.

Hirmaannaa siyaasaa

Imaammata kana namni mormuu barbaade, dhiibbaa siyaasaa geessisuu danda'a, fakkeenyaaf bakka bu'aa uummataa naannoo ofii quunnamuun ykn filmaata dhufaa jiruuf xiyyeeffannaa kennisiisuun. Yeroo tokko tokko bakka bu'aa uummataa qunnamanii akka inni nama gargaaruu fi dirqiin biyyaa ari'amu akka dhaabu gochuun ni gargaara. Mormii fi hiriironni nagaa akkasuma ni danda'amu.

Wal-hidhannaa

Namoota gaaga'aman bayyinaan qaqqabuuf wal-hidhannaan ykn networking barbaachisaa dha. Marsariitiin kun <https://noborderassembly.blackblogs.org/de/abschiebe-alarm/> beellamoota nama ittiin dimshaashaan biyyatti deebisan ni tarreessa. Sosochii baqattootaa keessatti hirmaadhaa odeeffannoo akkasii yeroo yerootti argadhaa. Furmaatni dimshaashaa hin jiru. Biyyaa ari'amuun dhaabbate jechuun ammayyuu as jiraachuuf wabiin jira jechuu miti. Tarkaanfileen asitti tarreeffaman garuu walitti qabamanii gara milkiitti geessuu ni danda'u. **Walii wajjin haa yaallu!**

8. Mirga turtii namoota maraaf - Namni seeraan-alaa hin jiru!

Manni Maree Baqattootaa Bayern (Bayerischer Flüchtlingsrat) dirqiin biyyatti deebisuu cimsee morma. Baqattootni biyyatti deebi'uun fedhii fi murtoo ofiin qofa ta'uu qaba. Nuti isa baqattootni hawaasa irraa adda baafamuun kuusaa keessa jiraatan ni mormina, namoota hundaaf mirga walqixaaf falmina. Isin waliin ta'uun mirga turtii isa dhugaaf baqattootaa fi godaantota maraaf ni falmina.

Qunnamtii

Beellama argachuuf dursa nu dubbisaa. Nuuf bilbilaa ykn email barreessaa teessoo armaan gadiin:

Büro München | Bayerischer Flüchtlingsrat | Westendstr. 19 | 80339 München |
Tel: 089 – 76 22 34 | Fax: 089 – 76 22 36 | kontakt@fluechtlingsrat-bayern.de

Büro Nordbayern | Bayerischer Flüchtlingsrat | Gugelstr. 83 | 90459 Nürnberg |
Tel: 0911 – 99 44 59 46 | Fax: 0911 – 99 44 59 48 | kontakt@fluechtlingsrat-bayern.de

